

Productinformatie voor financiële producten die ecologische of sociale kenmerken promoten

Productbenaming: Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO – [Life Cycle \(DC\) Regeling](#)

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): RMFT1B2RN4TEL25L2B66

1 Samenvatting

De life cycle (DC) regeling van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO (hierna: PNO Media) is geclassificeerd als een artikel 8 product volgens SFDR, wat betekent dat het ecologische en sociale duurzaamheidskenmerken promoot.

Door de ingelegde premies zorgvuldig te beleggen, zorgt PNO Media voor de opbouw van een goed pensioen voor werknemers in de digitale en creatieve sector. Dat doet PNO Media op een manier die maatschappelijk verantwoord en duurzaam is. Het gaat om een goed én verantwoord rendement.

PNO Media is actief bezig met het identificeren en mitigeren van duurzaamheidsrisico's. Dat doet PNO Media op verschillende manieren. Allereerst toetst het bij de besluitvorming over beleid en beleggingsvoorstellen of er voldoende en onderbouwd rekening is gehouden met de maatschappelijke verantwoordelijkheid en de beleggingsovertuigingen m.b.t. duurzaam beleggen.

Ten tweede beoordeelt PNO Media bij de selectie en monitoring van vermogensbeheerders de wijze waarop de managers duurzaamheidsaspecten meewegen in het beleggingsproces. PNO Media beoordeelt op basis van periodieke rapportages of het gevoerde beleid effectief is en de afspraken met de managers worden nageleefd, waar nodig stuurt PNO Media bij. Dit geheel van activiteiten wordt ESG-integratie genoemd.

Ten derde beperkt PNO Media duurzaamheidsrisico's in de beleggingsportefeuille door bepaalde beleggingen uit te sluiten. Daarnaast gaat PNO Media als actieve aandeelhouder met het management van bedrijven in gesprek over ESG-factoren en brengt het het zijn stem uit op aandeelhoudersvergaderingen.

Om de ecologische en sociale duurzaamheidskenmerken te promoten en de voornoemde activiteiten uit te voeren maakt PNO Media gebruik van diverse databronnen en methodologieën. Deze databronnen en methodologieën laten het toe om diverse beleggingsactiviteiten te ondersteunen zoals: voorbereiding van beleid en beleggingsvoorstellen, implementeren en monitoren van beleggingen en rapporteren over de risico's en resultaten van de beleggingen.

PNO Media gebruikt voor de life cycle (DC) regeling de volgende leveranciers voor ESG-data:

- 1) Institutional Shareholder Services (ISS) voor klimaatdata, Sustainable Development Goals-data en stemadviezen, en;
- 2) MSCI ESG Research voor ESG-ratings, EU Taxonomie data, data voor de duurzaamheidsfactoren en de screening van uitsluitingen ('product involvement data', controversies en Global Compact-data).

De data wordt door de fiduciair vermogensbeheerder verzameld in meerdere systemen waaronder FactSet, PowerBI, Tableau en compliancesystemen waaronder Thinkfolio.

De informatie wordt gebruikt om beleggingen te monitoren op duurzaamheidskenmerken en erover te rapporteren. De data die gebruikt wordt is gebaseerd op kwantitatieve en kwalitatieve beoordelingsmethodieken of een combinatie van beide.

De gehanteerde databronnen hebben, onvermijdelijk, ook beperkingen. Zo is de vergelijking tussen leveranciers van scoringsmethodieken beperkt mogelijk door verschillen in aannames en formules van modellen, wegenen die factoren meekrijgen, de mate waarin zelfbeoordelingstechnieken worden toegepast en de mate waarin de kwaliteit van de interne beheersing van de dataverwerkingsprocessen en -systemen aangetoond kan worden.

2 PNO Media heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling

Dit financiële product promoot ecologische of sociale kenmerken, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

3 Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO (PNO Media) wil met de pensioenregeling een bijdrage leveren aan een duurzamere wereld. Wij willen dat onze deelnemers na hun pensionering een goed inkomen hebben en in een prettig leefbare wereld van dat inkomen kunnen genieten.

Om dit te realiseren promoot PNO Media de volgende ecologische en sociale kenmerken voor dit financiële product:

1. Mitigatie van klimaatverandering
2. Actief aandeelhouderschap
3. Maatschappelijk verantwoord ondernemen
4. Uitsluitingen van maatschappelijk controversiële activiteiten

3.1 Mitigatie van klimaatverandering

PNO Media promoot de mitigatie van klimaatverandering onder meer door binnen de categorie bedrijfsobligaties een beoogde allocatie van 10% naar 'groene obligaties' te hebben. De beleggingsfondsen van de life cycle (DC) regeling beleggen ook in 'groene obligaties', maar er is er geen vooraf vastgestelde allocatie naar green bonds.

3.2 Reductie CO₂-voetafdruk

PNO Media streeft naar de verlaging van de CO₂-voetafdruk van de liquide beleggingsportefeuilles met 25% en zal dit vanaf 2023 in de liquide beleggingsportefeuilles stapsgewijs implementeren. Dit betekent dat de uitstoot van CO₂ in de liquide beleggingsportefeuilles met 25% zal afnemen ten opzichte van de index. Deze doelstelling is voortgekomen uit een deelnemersonderzoek van PNO Media. PNO Media neemt hiervoor de klimaatdoelen van Parijs als leidraad. Voor de life cycle (DC) regeling geldt een vooraf vastgestelde verlaging van de CO₂ voetafdruk niet, maar worden kolenproducenten uitgesloten van beleggen om de CO₂ voetafdruk te beperken.

3.3 Actief aandeelhouder

PNO Media gelooft dat het optreden als betrokken belegger door middel van engagement en stemmen ('voting') leidt tot langetermijn waardecreatie van de beleggingen. PNO Media

baseert zich daarbij op de International Corporate Governance Network (ICGN) principes van goed ondernemingsbestuur, de OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de VN richtlijnen voor mensenrechten (UNGP's), en de VN Global Compact. De Universele Mensenrechten van de VN en arbeidsrechten van de ILO (International Labour Organisation) zijn daar onderdeel van.

3.4 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

PNO Media promoot het maatschappelijk verantwoord ondernemen door het onderschrijven van de OESO richtlijnen, de UNGP's, de VN Global Compact, de Universele Mensenrechten van de VN en arbeidsrechten van de ILO (International Labour Organisation) zijn daar onderdeel van en de International Corporate Governance Network (ICGN) principes van goed ondernemingsbestuur.

3.5 Uitsluitingen van maatschappelijk controversiële activiteiten

In bepaalde bedrijven en landen die een negatieve impact hebben op de maatschappij wil PNO Media niet beleggen, zoals de ernstige schending van persvrijheid, de productie van tabak, de productie van controversiële wapens en de overtreding van internationale verdragen of sanctiewetgeving.

Bedrijven en landen in de life cycle (DC) regeling worden uitgesloten als zij niet voldoen aan de volgende criteria die PNO Media stelt inzake:

1. Sanctielijsten van NL, EU en VN
2. Schending van de 'Global Compact' principes van de Verenigde Naties
3. Energiewinning uit thermische kolen; en
4. Productie en omzet van tabak en controversiële wapens.

4 Beleggingsstrategie

PNO Media heeft beleggingsfondsen met een gespreide beleggingsportefeuille geselecteerd in de life cycle (DC) regeling. De beleggingen worden zowel actief als passief beheerd. De life cycle (DC) regeling belegt in beleggingsfondsen die door PNO Media zijn geselecteerd. PNO Media heeft er uit kostenefficiëntie en uitvoerbaarheid voor gekozen om voor de life cycle regeling te beleggen in beleggingsfondsen.

Een **beleggingsfonds** is een collectief beleggingsvehikel waarin geld van verschillende beleggers wordt samengevoegd om te beleggen in een diverse portfolio van bijvoorbeeld aandelen of obligaties. Beleggers kopen participaties in het fonds en de waarde van deze participaties varieert afhankelijk van de waarde van de onderliggende activa. Beleggingsfondsen worden beheerd door externe vermogensbeheerders die beleggingsbeslissingen nemen en het dagelijks beheer van het fonds uitvoeren. Omdat er meerdere beleggers participeren in het beleggingsfonds is het voor PNO Media slechts beperkt mogelijk om invloed uit te oefenen op het (maatschappelijk verantwoord) beleggingsbeleid van het beleggingsfonds.

Bij de keuze van deze beleggingsfondsen wordt beoordeeld of deze voldoende aansluiten bij het ESG-beleid van PNO Media. Ook wordt er gekeken of deze beleggingsfondsen (onderdelen van) dit ESG-beleid kunnen uitvoeren tegen aanvaardbare kosten. PNO Media belegt zijn portefeuille middels een beleggingsbeleid en een afdekbeleid. Middels het beleggingsbeleid van de life cycle (DC) regeling belegt PNO Media in beleggingsfondsen met

daarin staats- en bedrijfsleningen, aandelen, vastgoed en overige beleggingen. PNO Media belegt tevens in beleggingsfondsen met daarin derivaten.

4.1 Pijlers duurzaam beleggingsbeleid

Vanuit zijn identiteit, overtuiging en visie heeft PNO Media drie doelstellingen geformuleerd voor zijn beleid verantwoord beleggen. PNO Media wil:

1. actief bijdragen aan een leefbare wereld door het genereren van positieve impact op samenleving en milieu ('doing good');
2. bij implementatie van het ESG-beleid oog voor het risico/rendementsprofiel van de portefeuille houden, maar accepteert het risico op een iets lager rendement als gevolg van het duurzaamheidsbeleid";
3. vanuit zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid negatieve invloed van zijn beleggingen op samenleving en milieu voorkomen of mitigeren ('doing no harm').

Hierbij geldt dat het verantwoord beleggingsbeleid (i) past binnen de uitgangspunten en onderdeel is van het lange termijn strategisch beleggingsbeleid (ii) prudente financiële afwegingen (op korte en lange termijn) hanteert en (iii) wordt afgewogen in relatie tot de implementatiekosten. Het MVB beleid is te vinden op: [Beleidsstukken, verslagen en rapporten | PNO Media](#)

Vanuit kostenoverweging en uitvoerbaarheid belegt PNO Media voor de life cycle (DC) regeling in beleggingsfondsen. Hierdoor is het eigen beleid niet volledig uit te voeren en wordt er naar gestreefd in beleggingsfondsen te beleggen die in voldoende mate aansluiten bij het ESG beleid van het pensioenfonds. Ook wordt er gekeken of deze beleggingsfondsen (onderdelen van) dit ESG-beleid kunnen uitvoeren tegen aanvaardbare kosten.

4.2 ESG Integratie

PNO Media monitort bedrijven die internationale standaarden schenden, zoals de OESO-richtlijnen, UNGP en UNGC. Bedrijven die deze standaarden schenden worden meegenomen in de engagement-activiteiten, dan wel uitgesloten op basis van het uitsluitingenbeleid.

PNO Media streeft naar de verlaging van de CO₂-voetafdruk van de liquide beleggingsportefeuilles met 25%. Dit betekent dat de uitstoot van CO₂ in de portefeuille met 25% zal afnemen ten opzichte van de index.

Voor de life cycle (DC) regeling geldt een vooraf vastgestelde verlaging van de CO₂ voetafdruk niet, maar worden kolenproducenten uitgesloten van beleggen om de CO₂ voetafdruk te beperken. De mate van ESG integratie en de aansluiting bij het ESG-beleid van PNO Media is een overweging in de selectie van beleggingsfondsen binnen deze regeling.

PNO Media integreert duurzaamheid verder in het beleggingsproces door zich onder meer te richten op de focusthema's klimaat en biodiversiteit. Hierbij sluit PNO Media zoveel mogelijk aan op de focus SDG's 7 (betaalbare en duurzame energie), 12 (verantwoorde productie en consumptie), 13 (klimaatactie), 14 (Leven in het water) en 15 (leven op het land) om zodoende de diepgang en focus binnen het verantwoord beleggingsbeleid te waarborgen.

4.2 Green Bonds

Green bonds zijn leningen die concrete 'groene' doelstellingen nastreven en aan specifieke eisen moeten voldoen. Binnen de categorie bedrijfsobligaties alloceert PNO Media een deel van zijn beleggingen naar green bonds. De beoogde allocatie waar PNO Media naar streeft

met green bonds is 10% van de bedrijfsobligatieportefeuille. De life cycle (DC) regeling belegt ook in green bonds maar heeft geen vooraf vastgestelde allocatie naar Green Bonds.

4.3 Engagement

Bij engagement wordt via de beheerders van de beleggingsfondsen de dialoog aangegaan met het bestuur van bedrijven waarin wordt belegd. Met behulp van engagement worden met bedrijven afspraken gemaakt over plannen, doelen of ambities specifiek ten aanzien van de thema's klimaat en biodiversiteit, maar neemt ook andere thema's mee die kunnen bijdragen aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid van bedrijven. PNO Media voert proactief en reactief engagement uit. Bij onvoldoende voortgang na circa drie jaar zal PNO Media besluiten om al dan niet tot uitsluiting van de desbetreffende onderneming over te gaan. Binnen de life cycle (DC) regeling is dergelijke uitsluiting beperkt afdwingbaar omdat gebruik wordt gemaakt van externe beleggingsfondsen.

PNO Media zoekt de samenwerking op met andere institutionele beleggers voor het voeren van engagement over de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles. Voor deze regeling voeren de fondsmanagers van de beleggingsinstellingen dit uit en gaan actief in gesprek met bedrijven in de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuille als dat nodig is. De dienstverlening geeft ook uitvoering aan het stembeleid en rapporteert op reguliere basis over de uitvoering van het beleid.

4.4 Uitsluitingen

Voor de beoordeling van duurzaamheidsaspecten maakt de life cycle (DC) regeling gebruik van data van externe dataleveranciers. MSCI ESG Research wordt gehanteert voor ESG-ratings en de screening van uitsluitingen ('product involvement data', controversies en Global Compact data).

Bedrijven die zich bezighouden met de productie en/of verkoop van energiedragers, voortkomend uit teerzand en kolen zullen in 2023 stapsgewijs in de liquide beleggingsportefeuilles worden uitgesloten. Omdat de life cycle (DC) regeling belegt via beleggingsfondsen, geldt dit niet voor deze regeling. De beleggingsfondsen in dit product sluiten beleggingen al uit in bedrijven die zich bezig houden met de productie van thermische kolen.

4.5 Stemmen

Het stemrecht is een belangrijk recht van de aandeelhouder. PNO Media heeft daartoe een stembeleid en stemrichtlijnen opgesteld. PNO Media stemt in de life cycle (DC) regeling via de beheerders van de beleggingsfondsen op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven in de aandelenportefeuille.

5 Aandeel beleggingen

De pensioenregeling van PNO Media promoot ecologische of sociale kenmerken, zonder een duurzame belegging als doel te hebben. De pensioenregeling beoogt geen duurzame beleggingen te doen.

PNO Media heeft geen minimumallocatie naar duurzame beleggingen in de zin van SFDR of beleggingen in ecologisch duurzame activiteiten in de zin van de EU-Taxonomie opgenomen.

Het overgrote deel van de beleggingen in de life cycle (DC) regeling van PNO Media is wel afgestemd op de ecologische en of sociale kenmerken. Deze beleggingen hebben betrekking op aandelen, bedrijfsobligaties (publiek en privaat), beleggingen in vastgoed en staatsobligaties.

Het percentage beleggingen dat niet is afgestemd op ecologische en sociale kenmerken omvat de overige beleggingen van de pensioenregeling die niet zijn afgestemd op de

milieu- of sociale kenmerken en evenmin als duurzame beleggingen worden gekwalificeerd. Dit is de verwachte marktwaarde van onder meer derivaten, cash en illiquide beleggingen.

6 Monitoring ecologische of sociale kenmerken

PNO Media gebruikt voor dit product de volgende duurzaamheidsindicatoren om te meten hoe aan de ecologische en sociale kenmerken wordt voldaan:

1. Het percentage 'groene obligaties' (green bonds) binnen de portefeuille bedrijfsobligaties;
2. De absolute CO₂ voetafdruk¹ van de liquide beleggingsportefeuilles (i.e. CO₂-voetafdruk) en de relatieve CO₂ voetafdruk per miljoen geïnvesteerd vermogen;
3. Het aantal bedrijven dat omzet uit kolenproductie behaalt;
4. Het aantal bedrijven waarop gestemd is in de beursgenoteerde aandelenportefeuille;
5. Het aantal engagements die hebben geleid tot vooruitgang op thematische gebieden;
6. Het aantal bedrijven dat in strijd handelt met de OESO-richtlijnen, UNGP en UN Global Compact, de Universele Mensenrechten van de VN en arbeidsrechten van de ILO (International Labour Organisation) zijn daar onderdeel van, de International Corporate Governance Network (ICGN) en waar engagement activiteiten niet leiden tot vooruitgang;
7. Het aantal bedrijven in de portefeuille van dit product dat in de tabaksindustrie of dat controversiële wapens verkoopt en/of produceert;
8. Het aantal bedrijven en landen die op (inter-)nationale sanctielijsten staan in de portefeuille van dit product.

6.1 Mitigatie van klimaatverandering

Het percentage 'groene obligaties' (green bonds) binnen de portefeuille bedrijfsobligaties. Vastrentende beleggingen: PNO Media belegt in duurzame obligaties (e.g. green bonds). Deze obligaties moeten voldoen aan de 'green bonds' principes die zijn opgesteld door de International Capital Market Association (ICMA). In de beleggingsfondsen van het life cycle (DC) product wordt wel belegd in green bonds maar is er geen vooraf vastgestelde allocatie naar green bonds afgesproken.

6.2 De CO₂-voetafdruk

De absolute CO₂ voetafdruk van de liquide beleggingsportefeuilles (i.e. CO₂-voetafdruk) en de relatieve CO₂ voetafdruk per belegde miljoen geïnvesteerd vermogen. PNO Media meet de ontwikkeling van de relatieve CO₂-voetafdruk in de portefeuille. Daarnaast monitort PNO Media of bedrijven een bepaalde omzet uit kolenproductie behaalt. De monitoring wordt gedaan op basis van data die een externe dataleverancier MSCI ESG Research aanlevert en welke verwerkt wordt in de periodieke rapportage door de fiduciair vermogensbeheerder.

6.3 Actief aandeelhouderschap

De vermogensbeheerders van de beleggingsfondsen die deel uitmaken van de life cycle (DC) regeling stemmen namens PNO Media tijdens aandeelhoudersvergaderingen.

6.3.1 Aantal gevoerde engagements

Bij engagement wordt de dialoog aangegaan met het bestuur van bedrijven waarin wordt belegd. Met behulp van engagement worden met bedrijven afspraken gemaakt over plannen, doelen of ambities ten aanzien van de thema's klimaat en biodiversiteit. PNO

¹ De absolute CO₂ voetafdruk geeft de uitstoot weer van de liquide beleggingen waarvan PNO Media eigenaar is.

Media voert proactief en reactief engagement uit. De engagements worden voor de beleggingsfondsen in de life cycle (DC) regeling uitgevoerd door de beheerders van deze fondsen. Zij gaan actief in gesprek met bedrijven in de portefeuille als dat nodig is.

6.4 Het benutten van ESG-factoren in het beheer en voor beoordeling van beleggingen

PNO Media monitort de ESG-scores van de onderliggende bedrijven in de portefeuille op kwartaalbasis via de periodieke rapportage aangeleverd door de fiduciair vermogensbeheerder.

6.5 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Monitoring van maatschappelijk verantwoord ondernemen vindt plaats via de beheerders van de beleggingsfondsen ten aanzien van bedrijven die in strijd handelen met de OESO-richtlijnen, UNGP en UN Global Compact, de Universele Mensenrechten van de VN en arbeidsrechten van de ILO (International Labour Organisation) en de International Corporate Governance Network (ICGN).

In proactieve engagement worden met bedrijven tijdgebonden voorwaarden overeengekomen om verbetering te laten zien. Reactieve engagement is gericht op het voorkomen van incidenten en negatieve impact (doelstelling maatschappelijke verantwoordelijkheid). Indien reactieve engagement op gedrag niet succesvol is, wordt overgegaan tot uitsluiting van beleggingen in het bedrijf.

6.6 Uitsluiting van maatschappelijk controversiële activiteiten

PNO Media monitort de uitsluitingen op basis van de periodieke rapportage door de fiduciair manager die elk kwartaal wordt opgesteld.

PNO Media controleert op reguliere basis of de sanctielijsten door de beleggingsfondsen worden nageleefd. PNO Media rapporteert de bevindingen aan het uitvoerend bestuur. Indien van toepassing, neemt PNO Media acties en volgt die op. PNO Media publiceert de uitsluitingenlijst op zijn website.

Voor meer informatie over het uitsluitingenbeleid verwijzen we graag naar het duurzaam beleggingsbeleid van PNO Media: [Beleidsstukken, verslagen en rapporten | PNO Media](#)

7 Methodologieën

7.1 Mitigatie van klimaatverandering

PNO Media bepaalt of vastrentende beleggingen (m.n. beursgenoteerde bedrijfsobligaties en overheidsobligaties) duurzaam zijn aan de hand van de methodologieën die de fiduciair manager en de beleggingsfondsen hanteren voor 'green bonds'.

7.2 CO₂-uitstoot

PNO Media monitort de CO₂-uitstoot van ondernemingen op basis van de absolute CO₂-voetafdruk. Deze maatstaf geeft de absolute CO₂-uitstoot naar de marktwaaarde van de desbetreffende onderneming. De relatieve CO₂ voetafdruk wordt gebruikt om de uitstoot per miljoen geïnvesteerd vermogen weer te geven. Beide maatstaven worden gerapporteerd door de fiduciair vermogensbeheerder in de kwartaalrapportage.

7.3 Actief aandeelhouderschap

Het bestuur van PNO Media stelt het engagement- en stembeleid van het pensioenfonds vast. Dit is onderdeel van het MVB-beleid van PNO Media. De beheerders van de beleggingsfondsen in dit product stemmen namens PNO Media en voeren de engagement uit. In de selectie van beleggingsinstellingen speelt de aansluiting van het ESG beleid een rol. Omdat er meerdere beleggers participeren in het beleggingsfonds is het voor PNO

Media slechts beperkt mogelijk om invloed uit te oefenen op het (maatschappelijk verantwoord) beleggingsbeleid van het beleggingsfonds.

7.4 Het benutten van ESG-factoren in het beheer en voor beoordeling van beleggingen

In de rapportage van de fiduciair manager voor dit product wordt voor liquide beleggingscategorieën inzicht gegeven in de ESG factoren. Dit gebeurt op basis van MSCI ESG ratings voor de ondernemingen waarin betreffende beleggingsfondsen beleggen.

7.5 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het aantal bedrijven dat in strijd handelt met de OESO-richtlijnen, UNGP en UN Global Compact, de Universele Mensenrechten van de VN en arbeidsrechten van de ILO (International Labour Organisation) zijn daar onderdeel van, de International Corporate Governance Network (ICGN) en waar engagement activiteiten niet leiden tot vooruitgang.

7.6 Naleving uitsluitingenbeleid

Voor de beoordeling van duurzaamheidsaspecten maakt de life cycle (DC) regeling gebruik van data van externe dataleveranciers. MSCI ESG Research wordt gehanteerd voor ESG-ratings en de screening van uitsluitingen ('product involvement data', controversies en Global Compact data). PNO Media monitort de uitsluitingen op basis van de periodieke rapportage die door de fiduciair manager elk kwartaal wordt opgesteld.

8 Databronnen en -verwerking

Voor de beoordeling van de duurzaamheidsaspecten gebruikt het Pensioenfonds data van externe dataleveranciers. Deze externe dataleveranciers zijn:

- 1) Institutional Shareholder Services (ISS) voor klimaatdata, Sustainable Development Goals-data en stemadviezen, en;
- 2) MSCI ESG Research voor ESG-ratings, EU Taxonomie data, data voor de duurzaamheidsfactoren en de screening van uitsluitingen ('product involvement data', controversies en Global Compact-data).

De data wordt door de fiduciair vermogensbeheerder verzameld in meerdere systemen waaronder FactSet, PowerBI, Tableau en compliancesystemen waaronder Thinkfolio.

9 Methodologische en databeperkingen

Extern aangeleverde ESG-data zijn voortdurend in ontwikkeling en in zekere mate subjectief. Het Pensioenfonds is zich hier van bewust en hanteert mede om deze reden meerdere databronnen en -leveranciers voor het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. Op deze manier blijft de afhankelijkheid en invloed beheerst en controle van toepassing.

Om de gegevenskwaliteit te waarborgen, heeft het Pensioenfonds via de fiduciair vermogensbeheerder regelmatig contact met de externe leveranciers en vindt periodiek een evaluatie plaats, onder andere in de vorm van een selectietraject. In dit traject heeft datakwaliteit een belangrijke plek.

Algemene beperkingen van ESG-data omvatten, maar zijn niet beperkt tot:

1. **Inconsistenties.** In een ideale wereld liggen de beoordelingen van dataleveranciers redelijk op één lijn. We zien echter grote discrepanties in een vergelijking. Het is wenselijk dat deze data op een gegeven moment consistent wordt.
2. **Verkeerde data.** Het is mogelijk dat data van externe leveranciers afwijkt van de feitelijke publiekelijk toegankelijke informatie van een bedrijf. Dit leidt tot engagement (door de onderneming of andere belanghebbende) met de dataleverancier om de datakwaliteit te corrigeren en te verbeteren.
3. **Beperkte dekking.** Dataleveranciers beoordelen niet alle bedrijven. In de selectie van een dataleverancier is de dekking een aandachtspunt. Over het algemeen beschikt het Pensioenfonds over dataleveranciers met een grote dekking.
4. **Bias door marktkapitalisatie.** Bedrijven met een grotere marktkapitalisatie beschikken over meer middelen en capaciteit om uitgebreider te rapporteren dan kleine en middelgrote ondernemingen. Om deze reden hebben bedrijven met een grotere marktkapitalisatie vaker een hogere ESG-rating.
5. **Aannames van modellen.** Kleine aanpassingen in aannames kunnen tot zeer verschillende uitkomsten leiden in ESG-data. Een benadering van de CO₂-uitstoot van een onderneming (omdat deze informatie niet bekend is) aan de hand van de CO₂-uitstoot van een andere onderneming in dezelfde sector en gecorrigeerd voor de omzet kan substantieel afwijken van de werkelijke uitstoot.
6. **Ontbrekende data.** Niet alle ondernemingen publiceren informatie of verstrekken informatie aan dataleveranciers. Het is ook mogelijk dat ondernemingen wel de relevante informatie rapporteren, maar dit niet wordt gevonden door de dataleveranciers.
7. **Terugkijkend.** De meeste ESG-data zijn terugkijkend. Deze data is niet direct een weerspiegeling van de ambities en doelstellingen van een onderneming.

10 Due diligence

Duurzaamheidscriteria maken onderdeel uit van de selectiecriteria voor beleggingsfondsen. Dit betekent dat PNO Media bij de beoordeling van beleggingen voor de life cycle (DC) regeling niet alleen de financiële, maar ook duurzaamheidsaspecten meeneemt.

De voornoemde methoden van uitsluiting, integratie en engagement maken integraal onderdeel uit van het beleggings- en selectieproces voor externe vermogensbeheerders en beleggingsinstellingen. Als onderdeel van de selectie en de monitoring van externe vermogensbeheerders van mandaten en fondsen beoordeelt PNO Media op systematische wijze of en hoe deze passen bij het duurzaam beleggingsbeleid en de duurzaamheidsaspecten van PNO Media (bijvoorbeeld het nemen van beleggingsbeslissingen en rapportages). Ook wordt er gekeken of deze beleggingsfondsen (onderdelen van) dit ESG-beleid kunnen uitvoeren tegen aanvaardbare kosten.

Tot slot zorgt PNO Media voor een periodieke toetsing van de effectiviteit van de klimaat-gerelateerde beheersmaatregelen en de naleving van het duurzaam beleggingsbeleid.

11 Engagementbeleid

Om gedrag/prestaties van ondernemingen te beïnvloeden, met als doel het verminderen van de duurzaamheidsrisico's en tegelijk ter bevordering van de langetermijn waardecreatie, heeft PNO Media de voorkeur voor engagement als instrument voor verantwoord beleggen om invloed aan te wenden om de situatie te verbeteren. In het engagement beleid van PNO Media worden sociale en ecologische doelstellingen geformuleerd. Als basis worden uitgangspunten in internationale verdragen gehanteerd, waaronder:

- de OESO Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen (OESO-Richtlijnen)
- UN Global Compact (UNGC)
- UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's)

Er wordt onderscheid gemaakt tussen proactieve engagement en reactieve engagement. Proactieve engagement is positief gericht op het mitigeren van duurzaamheidsrisico's, maar heeft ook tot doelstelling het bijdragen aan een leefbare wereld. Met bedrijven worden tijdgebonden voorwaarden overeengekomen om verbetering te laten zien gericht op het voorkomen van incidenten en negatieve impact (doelstelling maatschappelijke verantwoordelijkheid). Bij reactieve engagement gaat het om incidenten en ernstige schendingen van het milieu en/of de samenleving. Indien reactieve engagement op gedrag niet succesvol is, wordt overgegaan tot uitsluiting van beleggingen in de onderneming.

Het engagementbeleid van PNO Media is te vinden op: [Beleidsstukken, verslagen en rapporten | PNO Media](#)

12 Aangewezen referentiebenchmark

Het PNO Media heeft geen referentiebenchmark op totaalniveau aangewezen waaruit kan worden afgeleid dat de pensioenregeling is afgestemd op de ecologische en sociale kenmerken die het promoot.

Toevoegingen en begrippenlijst
Gedragscodes, internationale standaarden en samenwerking PNO Media neemt voor het formuleren van het maatschappelijk verantwoord beleggen beleid de volgende gedragscodes, internationale standaarden als uitgangspunt: Principles for Responsible Investment (PRI) PNO Media heeft de PRI ondertekend en neemt jaarlijks deel aan het PRI onderzoek. Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB) convenant PNO Media heeft het IMVB-convenant ondertekend en zich daardoor verbonden aan de afspraken van het convenant die betrekking hebben op maatschappelijk verantwoord beleggen. OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen De OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen zijn , conform de afspraken van het IMVB-convenant, volledig geïntegreerd in het beleggingsproces. International Corporate Governance Network (ICGN) principes PNO Media baseert het stem- en engagement beleid mede op de ICGN-principes United Nations Global Principals (UNGP) voor goed ondernemingsbestuur De UNGP-richtlijnen zijn opgesteld door de Verenigde Naties en hebben betrekking op mensenrechten. PNO Media onderschrijft de UNGP-richtlijnen en integreert deze richtlijnen in het 'due dilligence' proces van beleggingsbeslissingen. International Labour Organisation (ILO) De internationale arbeidsrechten zijn onderdeel van de UNGP. United Nations Global Compact (UNGC) principes Dit is een set van beginselen opgesteld door de Verenigde Naties en bedrijven over mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en corruptie, zijn ook onderdeel van het 'due diligece'proces van het pensioenfonds.

Press Freedom Index

Het pensioenfonds gebruikt de Press Freedom Index om te bepalen welke landen de persvrijheid ernstig belemmeren. Zie ook: <https://rsf.org/en/index>

Klimaat akkoord van Parijs

In het Parijs akkoord van 2015 is de intentie uitgesproken om de opwarming van de aarde tot ruim beneden 2 graden Celsius te beperken. Voor het thema klimaat neemt PNO Media het Parijs Akkoord (2015) als basis.

Effect van het ESG-beleid op het rendement

PNO Media heeft bij implementatie van het ESG-beleid oog voor het risico/rendementsprofiel van de portefeuille, maar accepteert het risico op een iets lager rendement als gevolg van duurzaamheid. Uit het deelnemersonderzoek van 2022 kwam naar voren dat de deelnemers maatschappelijk verantwoordelijk beleggen heel belangrijk vinden, zelf als dat leidt tot iets lagere beleggingsopbrengsten. PNO Media implementeert het MVB-beleid in de beleggingsportefeuille op een manier dat risico/rendementsverhouding van de portefeuille zo veel mogelijk in stand blijft. Onderdeel van het mvb-beleid is het uitsluitingenbeleid. Het uitsluiten van bedrijven en landen kan de rendementsopbrengsten beïnvloeden. PNO Media maakt ook kosten voor het inhuren van een externe adviseurs en een stem- en engagement manager. Daarnaast worden er kosten gemaakt voor vrijwillige en verplichte ESG-rapportages en voor het meewerken aan onderzoeken die externe partijen doen naar het MVB-beleid van Nederlandse en internationale financiële instellingen

Begrippenlijst duurzaamheidstermen

SFDR:	Sustainable Finance Disclosure Regulation is de Informatieverschaffingsverordening van de EU die financiële marktdeelnemers verplicht openheid te geven over duurzaamheid bij beleggingen. De regelgeving is er op gericht om het duurzame karakter van beleggingsactiviteiten door financiële marktpartijen, waaronder pensioenfonds, transparanter te maken.
Taxonomie:	De Taxonomieverordening van de EU regelt het classificatiesysteem van duurzame activiteiten. Dit houdt in dat in die verordening criteria worden gegeven om uit te maken of een economische activiteit als ecologisch duurzaam kan worden aangemerkt, met het oog op het bepalen van de mate waarin een belegging ecologisch duurzaam is.
Engagement:	Als aandeelhouder en/of financier door middel van dialoog invloed uitoefenen op gevoerd beleid van ondernemingen, regelgevers en overheden, met als doel de positieve maatschappelijke impact te vergroten. Door invloed uit te oefenen op een bedrijf wordt het bedrijf ertoe aangezet om verbeteringen door te voeren op gebieden die het pensioenfonds belangrijk vindt en gebieden die de duurzaamheid van het bedrijf en zijn stakeholders verbeteren.
Pro-actieve engagement	Proactieve engagement is positief gericht op het mitigeren van duurzaamheidsrisico's, maar heeft ook tot doelstelling het bijdragen aan een leefbare wereld. Met bedrijven worden tijdgebonden voorwaarden overeengekomen om verbetering te laten zien gericht op het voorkomen van incidenten en negatieve impact (doelstelling maatschappelijke verantwoordelijkheid).
Reactieve engagement	Bij reactieve engagement gaat het om incidenten en ernstige schendingen van het milieu en/of de samenleving.

Stemmen/Voting:	Het pensioenfonds kan via de aandelenbeleggingen invloed uitoefenen via het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen. PNO Media heeft hiervoor een stembeleid opgesteld, dat te vinden is via deze link: https://pnomedia.nl/zo-beleggen-wij/beleidsstukken-verslagen-en-rapporten
Uitsluitingen:	Het pensioenfonds geeft er de voorkeur aan om de dialoog aan te gaan met bedrijven en/of landen. Waar sturen op verandering niet mogelijk is, bijvoorbeeld waar het de producten van een bedrijf betreft, wordt gekozen voor directe uitsluiting. Dit betekent dat er niet meer wordt belegd in de aandelen of obligaties van deze bedrijven of de staatsobligaties van landen.
IMVB-convenant	Het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB) convenant is een overeenkomst tussen Nederlandse pensioenfondsen, maatschappelijke organisaties (ngo's), vakbonden en overheid. De partijen hebben met dit convenant het doel om negatieve gevolgen van beleggingen door pensioenfondsen op samenleving en milieu te voorkomen en aan te pakken. Het convenant is tot stand gekomen onder begeleiding van de Sociaal-Economische Raad (SER).
SDG's	Sustainable Development Goals. Dit zijn duurzame ontwikkelingsdoelstellingen door de Verenigde Naties vastgesteld (2015) als de nieuwe mondiale duurzame ontwikkelingsagenda voor 2030.
Due diligence	Deze term vertaald uit het Engels betekent 'gepaste voorzichtigheid'. In de context van ESG beleggingen wordt hiermee bedoeld dat via een stapsgewijs proces wordt nagegaan of de beleggingsbeslissing negatieve gevolgen heeft voor de maatschappij of omgeving.
Het Klimaat akkoord van Parijs	Het akkoord van Parijs, een onderdeel van het Klimaatverdrag, is een internationaal verdrag om de opwarming van de aarde te beperken. Het akkoord is op 12 december 2015 gepresenteerd op de klimaatconferentie van Parijs 2015.
ALM	Asset en Liability Management is een proces waarbij de waarde van de bezittingen (beleggingen) wordt vergeleken met de waarde van de verplichtingen (pensioenbetalingen). Hierbij worden toekomst scenario's gebruikt waarbij het klimaatrisico wordt meegenomen.
Waar is meer informatie te vinden over ESG en het beleid van het Pensioenfonds?	
Op de website van het pensioenfonds is informatie opgenomen over het ESG beleid en de uitvoering, zie ook Hoe we verantwoord beleggen PNO Media . Het pensioenfonds publiceert ook informatie in het jaarverslag over dit beleid en de beleggingen.	